

Verotus tällä ja ensi vaalikaudella

VEROTUKSEN RAKENNEUUDISTUS:
KEVENEVÄT JA KIRISTYVÄT
VEROT 2012 - 2015

SEURAAVA VEROUDISTUS

- VALTIOVARAINMINISTERIÖ ASETTI
VEROTUKSEN KEHITTÄMISTYÖRYHMÄN

- ❖ Tähtäin on tulevassa vaalikaudessa: toimikausi ulottuu 31.12.2010 asti
- ❖ Lähtökohtia: väestön ikärakenteen muutos, tuottavuuskasvu ja osaaminen, ympäristö ja globalisaatio
- ❖ Tehtäviä:
  - muutokset tuottavuuden, työllisyyden ja yrittäjyyden kannalta
  - eri toimintojen toivottava ja kestävä verotus
  - verotuksen kannustavuus
  - yritys- ja pääomatuloverotus ml. järjestelmän kv. kilpailukyky

VAALIKAUDELLA 2012-2015 VUOROSSA VEROTUKSEN RAKENNEUUDISTUS

- ❖ Kokonaisuutena verotusta ei enää alenneta, yksittäiset verot kevenevät, toiset kiristyvät
- ❖ Tärkein rakenteellinen korjauskohde on ansiotulojen verotus
- ❖ Pääomatulojen verotus (ml. osingot) mietitään huolellisesti
- ❖ Verotuksen painopiste siirtyy kulutuksen ja ympäristöhaittojen suuntaan
- ❖ Kiinteää ja laajaa veropohjaa haetaan
- ❖ Verotyöryhmä tekee pohjatyön – seuraava hallitus linjaa ohjelmassaan verotuksen rakenneuudistuksen

KEVENEVÄT JA KIRISTYVÄT VEROT: KUUSI TEESIÄ

- 1) Ansiotulojen marginaaliveroja alennetaan
- 2) Pääomatulojen verotus mietitään tarkasti
- 3) Yleinen arvonlisäverokanta nousee (25% ?)
- 4) Ruoalle ja ravintolapalvelulle sama alv (14%)
- 5) Ympäristöveroja korotetaan
- 6) Kuntien verot kiinteistöverojen suuntaan

1) ANSIOTULOJEN MARGINAALIVEROJA ALENNETAAN

- Ansiotulojen ankara verotus ja erityisesti lisätuloon kaikilla tulotasoilla kohdistuvat korkeat marginaaliverot ovat nykyisen verojärjestelmämme pahin rakenneongelma
- Ansiotulojen verotusta yleisesti keventämällä:
  - kannustetaan työntekoa, ahkeruutta, yrittämistä, osaamisen kartuttamista, tuottavuuden lisäämistä ja uralla etenemistä
  - kohennetaan Suomen kilpailukykyä globaaleilla työmarkkinoilla
  - pienennetään haitallista verokantaeroa pääomatulojen kanssa
- Ansiotulojen verotuksen rakenteellinen keventäminen on em. syistä perusteltua toteuttaa kaikilla tulotasoilla – marginaaliveroja on alennettava kautta linjan

2) PÄÄOMATULOJEN VEROTUS MIETITÄÄN TARKASTI

Pääomatulojen verotuksessa lähtökohtana on edelleen kohtuullinen taso ja laaja veropohja: pääomatulot pidetään eriytettynä ansiotuloista

- v. 1993 verouudistuksen jälkeen yritys- ja pääomatulojen verotus on toiminut ja tuottanut hyvin: on varottava pilaamasta toimivinta osaa tuloverotuksesta
- pääomatulojen kansainvälinen liikkuvuus on suurta ja järjestelmän luotettavuus ja ennustettavuus ovat tärkeitä

Osinkojen verotuksessa ristikkäisiä paineita

- yhtäältä eri sijoitusmuotojen neutraali verokohtelu, yrittäjyyden edistäminen ja yritysten kannustaminen vahvoihin taseisiin perustelevat yhtiön jakaman voiton yhdenkertaista verottamista, joka ei toteudu nyt täydellisesti (esim. pörssiosingot)
- toisaalta haitallinen ja epäoikeudenmukaiseksi koettu ero ansiotulojen verotukseen ylläpitää painetta osinkoverotuksen ainakin jonkinasteiseen kiristämiseen (varsinkin listaamattomissa yhtiöissä)

→ Pääomatulojen verotuksen muutokset tehdään huolellisesti harkiten!

3) YLEINEN ARVONLISÄVEROKANTA NOUSEE: 25% ?

- Verotuksen painopistettä on syytä siirtää ansiotuloista kulutuksen suuntaan:
  - kulutus on kansainvälisesti vähemmän liikkuva ja siten varsinkin tulevaisuudessa turvallisempi verotuksen pohja kuin tulot
  - arvonlisävero on laajapohjainen ja kansainvälisesti harmonisoitu
  - verotuksen rakenneuudistus, jossa työn verotusta kevennetään ja yleisiä kulutusveroja korotetaan, parantaa työllisyyttä ja talouskasvua (mm. Suomen Pankki, ETLA)
- Arvonlisäverokanta voitaisiin korottaa esimerkiksi 25%:iin
  - sama kuin muissa pohjoismaissa (Ruotsi, Norja, Tanska)
- Pienituloisten ja eläkeläisten tulonsiirtoihin kompensoivat korotukset
  - kuluttajahintaindeksiin sidotut tason tarkistukset korvaavat hintojen nousun tulonsiirtojen saajille
  - ansiotulojen verotuksen samanaikainen kevennys varmistaa palkkojen ostovoiman

4) RUOALLE JA RAVINTOLAPALVELULLE SAMA ALV-KANTA: 14 %

- Ruoan ja ravintolapalvelun verokantaero on haitallinen ja tilanne pahenee lokakuussa entisestään, kun ruoan alv laskee 12 prosenttiin
  - ruoan arvonlisäveron lokakuussa 2009 voimaan tuleva alennus 17% -> 12% alentaa arvonlisäveron tuottoa noin 500 milj. €
  - alennuksen jälkeen ruokaan kohdistuva alv on kaupasta ostettuna 12 prosenttia ja ravintolassa nautittuna 22 prosenttia
  - tämä ero on kohtuuton, heikentää työllisyyttä sekä haittaa palveluyhteiskunnan luonnollista kehitystä
- Arvonlisäverokannat voitaisiin jatkossa yhdistää 14 prosenttiin
  - käytännössä osa ruoan alv-alennuksesta annettaisiin tasapuolisuuden nimessä myös ravintolapalveluille: ruoan alv nousisi 12% -> 14% ja ravintolapalvelun alenisi 22% -> 14%
  - muutos olisi lähes kustannusneutraali: ruoan alv-tuotto kasvaisi n. 200 milj. € ja ravintolapalvelujen alenisi n. 250 milj. €

5) YMPÄRISTÖVEROJA KOROTETAAN

- Ekologisessa verouudistuksessa ympäristöhaittoihin kohdistuvaa verotusta on mahdollista myös jatkossa korottaa
- Päämääränä tulee olla siirtyminen hyödyllisten toimintojen (työ) verotuksesta haittojen (mm. ympäristö- ja terveyshaitat) verottamisen suuntaan
  - verotuksen painopisteen siirto ansiotulojen verottamisesta kulutusverotuksen suuntaan toteutuu paitsi yleisiä kulutusveroja (arvonlisävero) myös ”haitakkeisiin” kohdistuvia valmisteveroja (mm. energiaverot, alkoholivero ja tupakkaverot) korottamalla
  - haittaveroilla ei haeta ensisijaisesti lisää verotuloja vaan haitallisen kulutuksen pienenemistä

6) KUNTIEN VEROT KIINTEISTÖVEROJEN SUUNTAAN

- Kiinteistövero tulee säilyttää kunnallisena verona: kuntien tulee voida päättää mahdollisimman itsenäisesti sekä tuloveroprosentista että kiinteistöveron tasosta
  - periaatteessa kiinteistöverosta tulisi poistaa sekä lakisääteiset ala- että ylärajat, sillä niitä ei ole asetettu myöskään kunnallisveroprosenteille
  - alarajojen säilyttäminen lienee kuitenkin uudistuksessa perusteltua: kunnallisen verotuksen painopisteen toivotaan siirtyvän asteittain kiinteistöveron suuntaan
- Kiinteistöveron ylärajoja tulisi asteittain korottaa ja alarajat voisi jäädyttää vuoden 2010 tasolle
  - ylärajojen korottamisella varmistettaisiin kunnille mahdollisuus päättää veronkorotuksen kohdistamisesta kunnallisen tuloveron vaihtoehtona kiinteistöveroon
  - alarajojen jäädyttämisellä varmistettaisiin kunnallinen päätösvalta kiinteistöveron korotuksista jatkossa

LOPUKSI: VEROTUKSEN RAKENTEITA UUDISTETTAESSA KEVENNYKSET JA KIRISTYKSET PÄITÄIN

- ❖ Verouudistuksen tavoitteena ei ole muuttaa verotuksen kokonaistasoa, vaan korjata verotuksen rakenteita – siksi muutosten tulisi olla lähtökohtaisesti neutraaleja verotuksen kokonaistason suhteen: kevennykset ja kiristykset menevät päittäin
- ❖ Kansantalouden veroaste tulee (ilman erityistä kiristämistäkin) jonkin verran nousemaan tämänvuotiselta tasolta, kunhan talous jälleen elpyy, yritysten tulokset paranevat ja työllisyys kohenee
- ❖ Yleistä verotuksen kiristämistä tulee ensi vaalikaudella välttää: valtiontalouden kestävyys tulee varmistaa ensisijaisesti hyvällä talouspolitiikalla sekä hillitsemällä tehokkaasti valtion menojen kasvua